

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

[83]

Sardar Patel University
M. Ed. Programme 2017-18
Semester – I

PE01CMD201 Psychology of Learning and Human Development

Date : 26 / 03 / 2018

Marks : 70

Day : Monday

Time : 10:00 to 1:00

Instructions

- All questions are compulsory
- There are six questions in all.
- Numbers to the right indicate marks

- Q. 1 Answer any 5 questions in approximately 70 words each (15)**
1. Write the psychological aspects of human growth and development.
  2. Define cognitive domain and its learning outcomes.
  3. How will you define psychomotor domain? What are its learning outcomes?
  4. Discuss discovery learning theory of Jerome Bruner.
  5. Define information processing theory and write its applications.
  6. Explain Ausbel's meaningful learning.
- Q.2 Write an essay of about 300 words on any one topic. (10)**
1. Physical, emotional, intellectual, social and moral development theory of Kohlberg
  2. Albert Bandura's social learning theory
- Q.3 Write short notes on any two of the following. (10)**
1. Write Maslow's hierarchy about human development.
  2. Write a note on Developmental areas and need of integration.
  3. Write the main characteristics of socio-behavioral model of teaching
- Q. 4 Answer any 5 questions in approximately 70 words each (15)**
1. Write Hull's contribution in learning.
  2. Write the main components of Tolman's learning theory.
  3. What do you understand by Gestalt? Write contribution of Werthimer and Kohler in this.
  4. Explain Gagne's contribution in cognitive learning.
  5. Discuss Skinner's contribution to behaviourism.
  6. What do you understand by Panchkosh? Explain.
- Q.5. Write an essay of about 300 words on any one topic. (10)**
1. Vigotsky and Jean Lave's views on teaching and learning
  2. Patanjali's views on Ashtang Marg for holistic development
- Q. 6. Write short notes on any two of the following. (10)**
1. What are sattva, rajas and tamas gunas ? How can they be balanced?
  2. Write Lord Buddha's views about Ashtang marg and its educational implications
  3. Discuss Bruner's cognitive theory.

(1)

(C.P.T.O.)

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી

M.Ed. Programme 2017-18 – Semester – I
PE01CMD201 - Psychology of Learning & Human Development

ગુજરાતી તરજૂમો

Date : 26/03/2018

Day : Monday

નોંધ: બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

જમણે છેડે દર્શાવેલ આંકડા ગુણ સૂચવે છે.

Marks : 70

Time: 10:00 to 01:00

- પ્રશ્ન-૧ ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ ૭૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૫)
- ૧) માનવીય વૃદ્ધિ અને વિકાસના મનોવૈજ્ઞાનિક પાસાઓ લખો.
  - ૨) જ્ઞાનાત્મક ક્ષેત્રને વ્યાખ્યાયિત કરી તેની અધ્યયન નીપજ જણાવો.
  - ૩) ક્રિયાત્મક ક્ષેત્ર કેવી રીતે વ્યાખ્યાયિત કરશો? તેના અધ્યયન નીપજ જણાવો.
  - ૪) જેરોમ બુનર દ્વારા અપાવેલ શોધ અધ્યયનની ચર્ચા કરો.
  - ૫) માહિતી સંસ્કરણ (Information Processing) સિદ્ધાંતને વ્યાખ્યાયિત કરી તેની ઉપયોગીતા જણાવો.
  - ૬) આસુબેલ્સ અર્થપૂર્ણ અધ્યયન સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ કોઈ પણ એક વિષય પર નિબંધ લખો (આશરે ૩૦૦ શબ્દો) (૧૦)
- ૧) કોહલબર્ગની શારિરિક, સાંવેગિક, બૌદ્ધિક, સામાજિક અને નૈતિક વિકાસાત્મક સિદ્ધાંત
  - ૨) આલબર્ટ બાન્ડુરાનો સામાજિક અધ્યયન સિદ્ધાંત
- પ્રશ્ન-૩ કોઈ બે ટૂંકનોંધ લખો . (આશરે ૧૫૦ શબ્દો) (૧૦)
- ૧) મેસ્લોની માનવવિકાસ માટેની શ્રેણી લખો.
  - ૨) વિકાસાત્મક ક્ષેત્રો માટે અને તેના એકીકરણની જરૂરિયાત લખો
  - ૩) સામાજિક-વર્તણૂક અધ્યાપન મોડેલની લાક્ષણિકતાઓ લખો.
- પ્રશ્ન-૪ ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ ૭૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૫)
- ૧) હલનું અધ્યયનમાં શું યોગદાન છે તે લખો.
  - ૨) ટોલમેનનો અધ્યયન સિદ્ધાંતના ઘટકો લખો.
  - ૩) ગેસ્ટાલ્ટ એટલે શું? તે સમજાવો. વર્થિમર અને કોહલરનું આમા શું યોગદાન છે?
  - ૪) જ્ઞાનાત્મક અધ્યયનમાં ગેનેનું શું યોગદાન છે તે સમજાવો.
  - ૫) વર્તનવાદમાં સ્કીનરનું શું યોગદાન છે તેની ચર્ચા કરો.
  - ૬) પંચકોશ એટલે શું? તે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૫ કોઈ પણ એક ટૂંકનોંધ લખો (આશરે ૩૦૦ શબ્દો) (૧૦)
- ૧) અધ્યયન અને અધ્યાપન માટે વિગોટસ્કી અને જેન લાવેના વિચારો.
  - ૨) અષ્ટાંગ માર્ગના સાર્વત્રિક વિકાસ માટે પતંજલીના વિચારો.
- પ્રશ્ન-૬ કોઈ બે ટૂંકનોંધ લખો . (આશરે ૧૫૦ શબ્દો) (૧૦)
- ૧) સત્વ, રજસ અને તમસ ગુણો એટલે શું? આ બધામાં સંતુલન કેવી રીતે થઈ શકે?
  - ૨) અષ્ટાંગ માર્ગ વિશે બુદ્ધનો વિચાર લખી તેના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો.
  - ૩) બુનરના જ્ઞાનાત્મક સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.